

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15P/112/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314216306
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2015:4314216306.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou vo veci starostlivosti o mal. O. L., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. L.Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: I. L., anr. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, U., v zastúpení JUDr. Beátou Hilvertovou, advokátkou so sídlom v Leviciach, ul. Sládkovičova 1 a F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, U., v zastúpení JUDr. Janou Ondrášikovou, advokátkou so sídlom v Leviciach, Bernolákova 12 o úprave styku otca s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

U p r a v u j e s a styk otca s mal. O., nar. XX.XX.XXXX a mal. A., nar. X.X.XXXX tak, že otec je oprávnený byť s maloletými deťmi každý párný týždeň od piatku od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod.

Rodičia sú navzájom o p r á v n e n í a p o v i n n í mal. deti si odovzdať a prevziať v stanovený čas pred bytom matky.

Matka je p o v i n n á mal. deti na styk riadne pripraviť.

M e n í sa rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 22.05.2014 č.k.15P/302/2013-61 v časti o úprave styku otca s mal. deťmi.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec sa návrhom súdu doručeným dňa 24.07.2014 domáhal úpravy styku s maloletými deťmi, ktoré boli zverené do osobnej starostlivosti matke. Styk s maloletými žiadal upraviť každý párný víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele 17.00 hod. , každoročne v čase letných prázdnin prvé dva júlové a prvé dva augustové týždne, každý párný rok cez vianočné a veľkonočné sviatky.

Poukázal na to, že v konaní o rozvod manželstva nebol jeho styk s deťmi presne upravený, nakoľko mu matka detí v čase konania sľubovala, že si deti bude môcť brávať kedykoľvek. Krátko po rozvode sa s deťmi stretával, chodili na výlety, no v jeho domácnosti neprespávali. Pomery sa zmenili v auguste 2014, kedy ho maloletá O. začala odmietaať, nechcela sa s ním stretnúť ani sa s ním telefonicky kontaktovať. S deťmi sa stretol až v októbri 2014, kedy bol s nimi uskutočnený pohovor na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach. V decembri 2014 zašiel za maloletou O. do školy, nechala sa vybojímatať, vybozkávať. Dohodli si ďalšie stretnutie, avšak mu oznámila, že s ním nikam nejde. Otec vyjadril obavu z manipulácie maloletých detí matkou. Má za to, že v čase neprítomnosti matky sa mal. O. správa prirodzene. Vyjadril podozrenie, že matka detí je psychicky labilná. Má záujem podieľať sa na výchove svojich detí.

Matka s podaným návrhom súhlasila čiastočne, navrhla styk upraviť za jej prítomnosti, neskôr navrhla styk upraviť v rozsahu v akom bol upravený predbežným opatrením nariadeným tunajším súdom. Uviedla, že deti sa s otcom naposledy stretli v júli 2014 kedy boli s otcom na výlete v N., deti boli po príchode domov dezorientované, vyčerpané, úzkostné, nekomunikovali. O. jej na druhý deň uviedla, že ju vyčerpávalo ako ju otec vyslúchal, čo robí mama a ako sa má. Vadilo jej, že sa im otec nevenoval, dokonca sa vraj mal. A. na tomto výlete stratila. Po tomto výlete sa mal. O. s otcom už stretnúť nechcela, hoci ju prosila aby išla. Maloletá uvádzala, že s otcom sa stretnúť nechce, lebo sa jej nevenuje, sľubuje veci, ktoré nesplní a klame. Otec sa A. stretol ešte raz v júli 2014 a keď ju doniesol domov O. povedal, že aj ona sa s ním bude musieť stretávať, na čo ona zareagovala tým, že tri dni nevyšla na dvor z obavy, že ju otec vezme. Mala hnačky a vracala. Matka poukázala na to, že nemá nič proti tomu, aby sa deti s otcom stretávali, avšak mal. O. sa s ním nechce stretnúť z dôvodu, že otec sa jej nevenuje. Je presvedčená, že deti s otcom nemajú vytvorený citový vzťah. O. ju sama žiadala, aby bola vyšetrená u psychologičky, tiež by chcela vypovedať na súde. Keď jej oznámila, že ide v predmetnej veci na súd, maloletá sa dožadovala prečítania správy od psychológa ako aj návrhu, ktorý otec podal na súd. Vtedy jej povedala, že aspoň vidí ako sa otec všetkého chytil a malotej to bolo ľúto, nakoľko si myslela, že to spôsobila ona. V poslednom období badala, že sa O. zhoršila v škole, na čo jej pohrozila, že ak sa nezlepší, pobalí jej veci a pôjde k otcovi. Následne sa maloletá začala v učení zlepšovať. Uviedla, že žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorí si s maloletými dobre rozumie, nosí ich do školy, zúčastňuje sa rodičovských združení. Ohľadom svojich psychických problémov uviedla, že v psychiatrickej ambulancii nebola nikdy liečená, u psychológa bola liečená v roku 2009.

Kolízny opatrovník navrhol podanému návrhu vyhovieť. Má za to, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre prijatie detí do svojej domácnosti. Navrhol upraviť styk každý páryny víkend s poukazom na skutočnosť, že deti vzhľadom na to, že s otcom neboli v kontakte dlhší čas potrebujú získať v kontakte s otcom sebaistotu. Poukázal na to, že rodičom bola navrhnutá spolupráca s akreditovaným subjektom za účelom zlepšenia komunikácie, pričom zo strany matky bola odmietnutá.

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22.05.2014 pod č.k. 15P/302/2013-61 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a zároveň bola schválená dohoda rodičov o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas p o rozvoze a to tak, že maloletá A. a O. boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazala prispievať na výživu mal. O. sumou 170,-eur a na výživu mal A. sumou 130,-eur mesačne. Styk otca s maloletými nebol upravený s poukazom na zhodné vyjadrenie rodičov detí, ktorí uviedli, že sa ohľadom styku otca s deťmi vedia dohodnúť.

Tunajší súd uznesením zo dňa 18.12.2014 pod č.k. 15P/112/2014-36 nariadil na návrh otca predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletými deťmi každý páryny týždeň v sobotu od 8:00 hodiny do 18.00 hodiny s tým, že rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti si odovzdať a prevziať v stanovený čas pred bytom matky. Zároveň súd matke uložil povinnosť deti na styk s otcom riadne pripraviť. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 07.01.2015, právoplatným dňa 23.09.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 16.04.2015 č.k. 6CoP/10/2015-55, ktorým odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil.

Z prednesov otca v predmetnom konaní vyplynulo, že po nariadení predbežného opatrenia súdom sa s maloletou O. naposledy stretol v septembri 2015 kedy ju navštívil v škole, normálne sa rozprávali, otca vyobúbala, vybozkávala. V ten istý deň navštívil aj A., ktorá sa s ním taktiež normálne komunikovala. O pár dní na to šiel opätovne do školy a škôlky za deťmi, pričom pred školou ho čakal partner matky s tým, že O. nie je v škole a nemá záujem sa s ním stretnúť. Keď navštívil mal. A., jej vychovávateľka mu povedala, že má rešpektovať rozhodnutie súdu a nemá maloletú navštevovať pomimo určené hodiny. Od toho času chodil za deťmi pravidelne v sobotu, pričom O. s ním vždy odmietla ísť. Keď sa jej pýtal na dôvod, pre ktorý nechcú s A. chodiť do jeho domácnosti uviedla, že mama sa na nich bude hnevať.

Matka na pojednávaní poprela, že by sa otec stretnutí s deťmi pravidelne domáhal, mal záujem sa s nimi stretnúť len trikrát, pričom jedenkrát už mali naplánovaný iný program, druhý raz s otcom nechceli ísť a tretí raz boli obe deti choré, o čom má lekárske potvrdenie.

Ako zhodne vyplynulo z prednesov oboch rodičov vzájomne nekomunikujú.

Zo záverov správy z psychologického vyšetrenia realizovaného dňa 23.10.2014 vyplýva, že rodičia by mali voči deťom zvoliť jednotný výchovný prístup, mali by o deťoch spoločne komunikovať. Vhodným by bolo stretávanie sa otca s deťmi za prítomnosti matky. Vo vzťahu k deťom je potrebné zvoliť empatický, povzbudivý prístup, poskytovanie primeranej emocionálnej podpory, dostatočného priestoru na emočné sebvýjadrenie, verbalizácia negatívnych emócií, podpora sebaistoty.

Zo správy z pohovoru s maloletými deťmi zo dňa 12.12.2014 vyplynulo, že O. bola počas rozhovoru komunikatívnejšia než A., na adresu otca sa vyjadrovala negatívne, odmieta sa s ním stretávať, pričom ako dôvod uvádzala, že v čase keď ešte spolu žili na nich otec stále kričal. Na otázku, či si to pamätajú, uviedla O., že im matka pripomenie aký bol zlý. Voči otcovi je O. negativisticky naladená, je potrebné, aby bol kontakt detí s otcom podporovaný aj z matkinej strany. Pri lúčení detí s otcom bolo možné badať, že maloletá A. išla otcovi do náručia, sľúbila mu, že k nemu pôjde. Maloletá O. si od otca udržiavala odstup, bola voči nemu odmietavá. Rodičom bolo odporučené pracovať na zlepšení ich vzájomnej komunikácie, na čo matka uviedla, že je pre ňu ťažké s otcom detí komunikovať, pretože si v manželstve prežila časté konflikty a najmä znevažovanie jej osoby zo strany otca detí.

Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 07.04.2015 vyplýva, že matka býva spolu s maloletými deťmi v dvojgeneračnom rodinnom dome vo vlastníctve jej rodičov, pričom majú vytvorené samostatné bývanie. V domácnosti s nimi býva aj druh matky. Maloleté majú vlastnú izbu. Matka má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o deti.

Otec býva v rodinnom dome v jeho vlastníctve spolu s priateľkou. Zariadenie domu je na veľmi dobrej úrovni. Každé z detí má vytvorenú vlastnú izbu. Izby sú zariadené. Otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti počas ich prítomnosti v jeho domácnosti.

Z odborného vyjadrenia vypracovaného Centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie v Leviciach zo dňa 30.04.2015 vyplýva, že kontakt s mal. O. je ľahko nadviazateľný, štruktúra jej intelektových schopností je rovnomerne profilovaná, t.č. v strednom pásme priemeru, jej osobnosť je detská, sociálne adaptabilná s prejavmi senzitivity, emočnej lability, nižšou toleranciou na záťaž, s veku primeranou sociálnou zrelosťou so známkami emočnej nezrelosti. Maloletá A. vystupovala bezprostredne, jej správanie je smelé, disponuje intelektuálnymi schopnosťami v hornom pásme priemeru, osobnosť detská vo vývine, sociálne adaptabilná o známkami emocionálnej a sociálnej zrelosti, veku primeranými citovými väzbami na blízke osoby, veku primeranou toleranciou na záťaž a dobrou motiváciou k výkonu. Vo vzťahu maloletých detí k matke prevažujú pozitívne citové väzby. Zo strany matky sa im dostáva pocit bezpečia, blízkosti, istoty. Deti rešpektujú autoritu matky. Nebolo zistené, že by bol vzťah detí k matke ovplyvňovaný alebo že by boli v rozhodovaní manipulované.

Vo vzťahu mal. O. k otcovi sa vyskytujú čiastočne pozitívne citové prejavy. Vyjadrila želanie, aby jej otec dokázal vyjadriť svoj záujem a staral sa o ňu viac než o kohokoľvek iného a aby mal inú povahu, čo nedokázala maloletá bližšie špecifikovať. Uviedla, že sa v prítomnosti otca mala niekedy pocit, že je hlúpa, niekedy jej odvrkol, niektoré jeho prejavy v nej vzbudzovali pocit strachu, neistoty. Myslí si, že sa kvôli otcovi mama cítila smutná, nešťastná, niekedy pod vplyvom otca došlo v rodine k zhoršeniu nálady. Jestvuje predpoklad, že vzťah maloletej k otcovi bol mohol byť negatívne ovplyvňovaný napätiami vo vzťahu rodičov, vzájomnými konfrontáciami, ktorých bola svedkom.

Vo vzťahu mal. A. k otcovi bolo zachytených menšie množstvo pozitívnych prejavov citového vzťahu. Vlastný negatívny pocit k otcovi nepopísala presnejšie, len spomenula situáciu, ku ktorej došlo medzi rodičmi a ona bola jej svedkom. Vo vzťahu oboch rodičov smerom k maloletým deťom boli zistené pozitívne citové väzby. Vzájomný vzťah maloletých detí je charakterizovaný silnou pozitívnou emocionálnou väzbou. Staršia O. je pre A. vzorom.

Z hodnotenia základnej školy, ktorú navštevuje maloletá O. vyplýva, že navštevuje štvrtý ročník. Je tichejšej, nekonfliktnej povahy, je snaživá, učenie jej ide ťažšie. Špeciálnopedagogickou diagnostikou jej boli zistené oslabenia v sluchovom vnímaní. Matka sa o maloletú vzorne stará. Otec sa na jej výsledky v škole informoval, navrhol sponzorstvo pre celú triedu, pričom vyjadril želanie, aby to bolo povedané pred celou triedou. Zastavil sa za maloletou v školskom klube, kde mu bolo umožnené sa s ňou porozprávať. Minulý rok na hodine slovenského jazyka mali deti napísať niečo o svojom otcovi, vtedy prišla maloletá za triednou učiteľkou rozrušená a spýtala sa, či môže písať o mame, alebo že jej je zle keď si spomenie na otca.

Z hodnotenia materskej školy, ktorú maloletá A. navštevuje vyplýva, že maloletá je primerane veku samostatná, v styku s ostatnými bezprostredná, nemá problémy v správaní ani žiadne fyzické alebo psychické patologické prejavy. Matka sa zaujíma o dieťa ako aj o dianie v materskej škole, zúčastňuje sa rodičovských združení. Otec o dieťa neprejavuje žiadny záujem.

Zo správy o zdravotnom stave maloletých detí MUDr. Evy Novákovej vyplýva, že maloletá O. býva od nástupu školskej dochádzky chorá jeden až dvakrát ročne, má absolvované všetky preventívne prehliadky podľa predvolania. Maloletá A. má vykonané všetky detské poradne a preventívne prehliadky. Obe deti navštevujú Centrum pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie v Leviciach z dôvodu problémov súvisiacich s rozvodom ich rodičov a problémovou adaptáciou na novú situáciu.

Podľa § 24 odsek 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 odsek 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 odsek 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov sa nezasahuje do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča. Tieto zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. V prípade, že rodičovi nie je umožnené stýkať sa s dieťaťom, prípadne len zriedka, vyhlíadky na vytvorenie pozitívnych citových väzieb sa znižia až napokon zaniknú. Výnimkou z pravidla o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom sú prípady kedy záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie sa dieťaťa s rodičom obmedzené, prípadne úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a závažný zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa, pričom tieto musia byť natoľko závažné, že potreba ochrany záujmu dieťaťa vyvolá potrebu obmedziť prirodzený kontakt rodiča s dieťaťom. Nemožno obmedzenie styku vysloviť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi a nie zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Akékoľvek výhrady jedného z rodičov voči druhému, ktoré sa týkajú jeho postoja ako partnera nemôžu byť dôvodom na zásah do styku s dieťaťom. Rovnako nemôže byť dôvodom na obmedzenie styku ničím neodôvodnená nechuť dieťaťa, najmä za situácie kedy je príčinou odmietania rodiča správanie rodiča preferenčného. Kontakt rodičov s maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je považovaný za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa.

V prejednávanej veci mal súd preukázané, že rodičia sa ohľadom styku mimosúdne dohodnúť nevedia, z čoho vyplýva, že návrh otca na úpravu styku je podaný dôvodne. Matka v konaní verbalizovala,

že deťom v styku s otcom nebráni, zároveň však uviedla, že hrozbu bývania s otcom využila ako prostriedok na zlepšenie vyučovacích výsledkov maloletej O.. Súd nemal preukázané, že by sa matka snažila pozitívne na správanie a postoj detí k otcovi pôsobiť a tým napomôcť opätovnému vybudovaniu vzťahu medzi otcom a deťmi. V konaní navrhla upraviť stretávanie sa s otcom za jej prítomnosti, čo však v danom prípade súd nepovažuje za vhodné riešenie, nakoľko takéto rozhodnutie by bolo voči otcovi diskriminujúce. Obaja rodičia sú pri výkone rodičovských práva povinností rovnoprávni. Pokiaľ má matka dostatok vlastného priestoru, aby na maloleté deti samostatne výchovne pôsobila, má otec ako oprávnený rodič minimálne rovnaké právo. Navyše nejedná sa o deti útleho veku, ktoré by vyžadovali matkinu prítomnosť. Vzťahy medzi oboma rodičmi sú preukázateľne dlhodobo napäté a preto má súd za to, že stretnutia za prítomnosti dvoch znepriatelených rodičov by na psychiku maloletých detí kládli ďalšie neúmerné požiadavky, najmä za stavu kedy má súd preukázané ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, že osobnosť maloletej O. vykazuje znaky emočnej lability s prejavmi senzitivity a nižšou toleranciou na záťaž.

V konaní bolo preukázané, že otec je schopný sa o maloleté deti v čase styku riadne postarať, má na to vytvorené všetky podmienky a preto súd nevidí žiaden zákonný dôvod, aby bol jeho styk obmedzovaný či už prítomnosťou matky alebo úpravou styku v rozsahu v akom bol upravený predbežným opatrením, ktoré bolo rozhodnutím predbežného charakteru a ktoré poskytovalo dočasnú ochranu právnym vzťahom a malo vytvoriť počiatočný priestor alebo akúsi adaptačnú fázu styku otca s deťmi do času kým súd nerozhodne meritórne vo veci. V konaní nebolo preukázané, že by otec svojím konaním narúšal alebo ohrozoval či už psychické alebo fyzické zdravie maloletých detí. Obaja rodičia by si mali uvedomiť, že skutočným záujmom dieťaťa je jeho riadna výchova.

Súd nevykonával dôkaz navrhovaný matkou a to výsluchom maloletých detí, ktorý sa s poukazom na vykonané dokazovanie javí nadbytočným, keďže maloleté deti boli vypočuté na referáte poradenskopsychologických služieb ako aj psychológom, v dôsledku čoho mal súd možnosť oboznámiť sa s ich názorom v predmetnej veci. Navyše je presvedčený, že ďalší výsluch maloletých detí by na ne pôsobil zbytočne stresujúco.

S poukazom na skutočnosť, že vzťahy medzi otcom a maloletými deťmi sa rozvodom rodičov narušili, deti neboli s otcom v kontakte dlhší čas, súd upravil rozsah styku otca s maloletými deťmi tak ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku, pričom takáto úprava styku dáva otcovi možnosť aspoň sčasti sa podieľať na výchove detí a umožňuje mu budovať a rozvíjať ich vzájomné vzťahy, čo je v najlepšom záujme detí.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 odsek 1 písm. a) O.s.p. , nakoľko predmetné konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Právo podať odvolanie nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva výslovne vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.